

Vydává federální ministerstvo financí ČSFR
ve spolupráci se Státní bankou českosloven-
skou ve vydavatelství *Economia*, a.s. Praha

© federální ministerstvo financí ČSFR

Adresa redakce: Vinohradská 49, 120 74,
Praha 2

Telefon: 2110, l. 360, 361

Vedoucí redaktor: Ing. Ivan Kočárník, CSc.

Publishers: Federal Ministry of Finance of
CSFR in Cooperation with Czechoslovak
State Bank in Publishing House *Economia*,
Prague

© Federal Ministry of Finance of CSFR

Editor's Office: Vinohradská 49, 120 74
Prague 2, CSFR

Chief Editor: Ivan Kočárník

OBSAH

Ivan KOČÁRNÍK: Státní rozpočty na rok 1991 1

Jiří JONÁŠ: Hospodářská politika: alternativy
a meze.....5

Pavel ŠTĚPÁNEK: Jaké daně do tržní
ekonomiky?.....12

Jaromír CÍSAŘ: O vlastnictví měst a obcí17

Dagmar HANZLOVÁ: Finanční a odpisová
politika a proces transformace čs. ekonomiky .25

Finance a úvěr v zahraničí

Josef MERVART: Systém daní v SRN, jejich
výnosy a způsoby rozdělení do různých
rozpočtů35

Informace

Věra KAMENÍČKOVÁ: Seminář o makroeko-
nomické politice.....45

Aleš BULÍŘ – Jiří JONÁŠ: Informace k publikaci
překladu knihy F.S. Mishkina.....47

Uprostřed čísla:

Frederic S. MISHKIN: **Ekonomie peněz,
bankovníctví a finančních trhů** (1. část): s. 1-24

CONTENTS

Ivan KOČÁRNÍK: The State Budgets for 1991 1

Jiří JONÁŠ: The Economic Policy: Alternatives
and Limits 5

Pavel ŠTĚPÁNEK: What Taxes in the Market
Economy?..... 12

Jaromír CÍSAŘ: The Problems of Property of
Municipalities..... 17

Dagmar HANZLOVÁ: The Financial and Amort-
ization Policy and the Process of the
Czechoslovak Economy Transformation..... 25

Finance and Credit Abroad

Josef MERVART: The Tax System in West Ger-
many, Its Yields and Modalities of Distribution to
Various Budgets 35

Information

Věra KAMENÍČKOVÁ: The Course on Macroeco-
nomic Policy 45

Aleš BULÍŘ – Jiří JONÁŠ: Information on the
Translation of the Book by F.S. Mishkin..... 47

In the centre of the journal:

Frederic S. MISHKIN: **The Economics of
Money, Banking and Financial Markets**
(Part I): pp. 1-24

Redakční rada: Ing. Belo Bosák, CSc., Ing. Aleš Bulíř, Ing. Václav Formánek, Ing. Miroslav Hrnčíř, DrSc., Ing. Tomáš Ježek, CSc., Ing. Milan Jurčeka, CSc., Ing. Miroslav Kerouš, Ing. Jaroslav Klopal, Ing. Ivan Kočárník, CSc., Ing. Jozef Kučerák, CSc., Ing. Vratislav Kulhánek, Ing. Kamil Mikulič, CSc., prom. mat. Vladimír Rudlovčák, CSc., Ing. Ivan Svítek, Ing. Stanislav Šourek, prof. Ing. Miroslav Tuček, CSc., Ing. Vladimír Valach, Ing. Anton Vavro, CSc., Ing. Jan Velek, doc. Ing. Karol Vlachynský, CSc., Ing. Jan Vrba, Ing. Jaromír Zahradník

finance a úvěr v zahraničí

DT: 336.2 (430)

System daní v SRN, jejich výnosy a způsoby rozdělení do různých rozpočtů

Josef MERVART*

Charakteristika daňové soustavy v SRN

Daně představují v tržních ekonomikách hlavní zdroj příjmů státního a místních rozpočtů. Jejich výnos představují povinné platby fyzických a právnických subjektů odvozované od jejich určitých aktivit, příjmů z nich plynoucích, resp. ze stavu nebo pohybu jejich majetku. Vymezení daňových povinností a podmínek jejich vzniku má proto nejen fiskální význam, ale svými redistribučními efekty mění motivace pro výkon ekonomických aktivit a pro způsob využívání jejich výnosu.

Z uvedených důvodů mají daňové soustavy v různých státních útvech četné historicky vývojové a cílevědomě motivované zvláštnosti, i když - zvláště pak v evropských tržních ekonomikách - vykazují četné shodné rysy.

Pro naši daňovou reformu je důležitým inspiračním příkladem daňová soustava SRN, a to nejen proto, že představuje efektivně fungující soubor daní ve vyspělé tržní ekonomice, ale i proto, že vykazuje některé historicky shodné vývojové rysy a že v ní existuje analogický problém dělení výnosu daní na úrovni spolku (federace), jeho zemí (republik) a obcí, jako je tomu u nás.

Základní typy daní a principy dělení jejich výnosu přejala SRN již z daňového systému Výmarské republiky. V poválečném vývoji byla tato výnosová kompetence daní zpřesněna tzv. Základním zákonem (Grundgesetz) z roku 1949 a znovu upravena finanční reformou z roku 1969.

Zákonem k prosazení stability a růstu hospodářství přijatým v roce 1967 byly mj. založeny hlavní principy vnitřně provázané a účinné daňové politiky, která obsahovala i důležitý přechod od dosavadního principu brutto daně z obrátu k principu netto konstrukce této daně, která je pak vypočítávána jako daň z přidané hodnoty (value added tax, Mehrwertsteuer, zkratka VAT). Reforma obrátové daně proběhla v SRN velmi rychle, takže VAT byla zavedena již v roce 1968.¹

Toto opatření bylo již součástí harmonizace hospodářské politiky a podmínek tržního hospodářství v rámci Evropských společenství (ES).²

*Doc. ing. Josef Mervart, CSc., pracovník Ústředního ústavu národohospodářského výzkumu Praha
Redakce obdržela příspěvek v polovině srpna 1990.

¹ V dalších zemích ES trvala tato reforma daně z obrátu 2 až 6 let.

ES si vytvořila již v polovině roku 1967 společné orgány, tj. Komisi ES, Radu ES, Evropský parlament a Soudní dvůr. V roce 1968 realizovala zřízení celní unie, která představovala základ vybudování společného trhu; dále ES přikročila k vypracování a uplatňování zásad společné hospodářské politiky (růstové, finanční, měnové) a vytýčila si plán vytvoření měnové a hospodářské unie, který zahrnuje i záměr společného rozpočtu (v roce 1988 zahrnoval asi 3 % objemu státních rozpočtů členských zemí).

Realizace celní unie přinesla s sebou složitý problém vyrovnávání úrovně cen velkého souboru zboží a služeb. Jeho řešení bylo zvláště obtížné u zemědělských produktů a muselo být uskutečněno stupňovitě. Vstup některých nových členů do ES obtížnost řešení tohoto problému znovu potvrdil, takže např. u Španělska a Portugalska bude realizace úplné celní unie v oblasti zemědělských produktů zasahovat ještě do devadesátých let.

Součástí vyrovnávání úrovně cen je harmonizace daňových soustav, a to hlavně v oblasti nepřímých daní. Jejich - z hlediska tvorby cen - nejdůležitějším druhem je zmíněná *daň z obratu*, která byla v ES konstrukčně sjednocena na základě uvedeného systému VAT.³ Další pokrok v harmonizaci této daně - a to již při rozšířeném počtu členských zemí na devět - docílila Rada na svém jednání 17. května 1977. Spočíval v tom, že se vyjasnily společné cíle harmonizace daní (vč. zajištění vlastního příjmu ES z výnosu daně v členských zemích) a zachovala možnost volby forem a prostředků jejich dosažení v členských zemích, a to včetně volby sazby daně při různých omezeních. To umožňovalo zachovat v SRN podstatnou část vlastní právní úpravy a změnit v ní jen společně dohodnutá ustanovení. Jako termín zabezpečení společných ustanovení v právní úpravě daně byl stanoven 1.1.1978, ovšem vstup dalších tří zemí do ES a složitost řešení úkolu si vyžádaly prodloužení tohoto termínu.⁴

Harmonizace *spotřebních daní* (alkoholické nápoje, tabákové výrobky, káva apod.) je technicky méně náročná, ovšem vyvolává protichůdné zájmy ve způsobu zdaňování tuzemských a cizozemských výrobků a je ovlivněna společenskými zájmy, resp. nezájmy na objemu spotřeby; přitom sazby se zpravidla liší v produkčních a neprodukčních zemích. Z těchto důvodů se např. v roce 1985 výrazně lišila daň z maloobchodní ceny vína v Itálii (0 %) a Velké Británii (90 %) anebo daň z lihovin, která byla 9krát vyšší v Dánsku než v Řecku, apod.

V oblasti *přímých daní* se harmonizace daňové politiky v ES soustředila hlavně na sjednocení způsobu zdanění podnikatelských aktivit, na podporu pohybu kapitálu a cenných papírů uvnitř Evropských společenství a na zabránění daňových úniků z různých druhů společenského podnikání. Některé specifické druhy přímých daní a zvláště místních poplatků zůstaly zachovány s územními zvláštnostmi.

Základní tvar současné daňové soustavy SRN je určen zákonem o daních z 16.3.1976, který vymezuje subjekty a objekty daní a ustanovuje vznik a způsob plnění daňových povinností.⁵ Ustanovení zákona je rozvedeno podrobnou směrnicí z roku

² Rozhodujícím krokem pro vznik Evropského hospodářského společenství bylo uzavření dohody z 25.3.1957, která obsahovala důležitý integrační princip vytvoření celní unie mezi signatářskými státy. Jejich realizace byla vícekroková. Vyústila v integraci Montánní unie, Evropského hospodářského společenství a Euratomu v Evropská společenství.

³ Právním základem pro harmonizace obrátové daně je článek 99 smlouvy o Evropském hospodářském společenství. Na jeho základě přikročila Komise ES k přezkoumání právních předpisů v členských zemích a předložila Radě ES návrhy na jejich sjednocení. Vyšla ze skutečnosti, že tehdejších šest členů EHS má velmi rozdílné systémy obrátové daně a že je třeba je sjednotit na principu daně z přidané hodnoty (VAT).

⁴ Portugalsko a Španělsko 1986 a Řecko 1987.

⁵ Zákon byl částečně novelizován v roce 1988.

1977, která má 9 dílů, v nichž jsou logika daňové soustavy a způsoby jejího uplatnění podrobně rozvedeny.

První díly směrnice vysvětlují základní pojmy a ustanovení daňového práva a principy jeho uplatňování. V dalších dílech jsou obsaženy konkrétní předpisy týkající se vzniku a plnění daňových povinností u jednotlivých druhů daní. Jejich součástí je vymezení práv a povinností jak finančních (berních) úřadů, tak daňových poplatníků. Sem patří i předpisy o způsobech vedení účetnictví a povinnost zpřístupnit jeho údaje finančním (berním) úřadem. Předpisy vymezují i důsledky zpožděného přiznání, resp. špatně vypočteného anebo nečasného (vůbec nerealizovaného) plnění daňové povinnosti.

Přehled jednotlivých daní a jejich zákonodárné, výnosové a správní kompetence

Daňová soustava SRN obsahuje velké množství různých přímých a nepřímých daní, cel a poplatků, které se navzájem doplňují a mají nestejný význam pro zabezpečení příjmů do rozpočtu spolku, zemí a obcí. Celkový seznam těchto daní a jejich zákonodárné, výnosové a správní kompetence jsou uvedeny v následujícím přehledu:

druh daně	zákonodárná kompetence	výnosová kompetence	správní kompetence
odčitatelné daně u poplatníků s omezenou daňovou povinností	spolek	spolek/země	země ^a
zemědělské dávky	spolek/ES	ES	spolek (clo)
odvody z vývozu	spolek/ES	ES	spolek (clo)
daň z piva	spolek	země	spolek (clo)
burzovní (obratová) daň	spolek	spolek	země ^a
daň z pálení lihovin/monopol na pálení lihovin	spolek	spolek	spolek (clo)
daň z obratu	spolek	spolek/země	spolek
dovozní daň z obratu	spolek	spolek/země	spolek (clo)
daň z příjmů	spolek	spolek/země (s podílem obcí)	země ^a
dědická a darovací daň	spolek	země	země
daň z požární ochrany	spolek	země	země
daň z nápojů	země	obce	obce
daň společností (spolků)	spolek	spolek	země
živnostenská daň	spolek	obce (s přírůžkou pro spolek a země)	země/obce
pozemková daň	spolek	obce	země/obce
daň z nabytí pozemku	spolek	země ^b	země

druh daně	zákonodárná kompetence	výnosová kompetence	správní kompetence
daň ze psů	země	obce	obce
daň z lovu a rybolovu	země	obce	obce
daň z kávy	spolek	spolek	spolek (clo)
daň z výnosu kapitálu	spolek	spolek/země	země ^a
církevní daň	země	církev	země/církev
daň z korporací	spolek	spolek/země	země ^a
daň z motorových vozidel	spolek	země	země
daň z osvětlovacích těles	spolek	spolek	spolek (clo)
daň ze mzdy	spolek	spolek/země (s podílem obcí)	země
odvody z garantovaného množství mléka	spolek/ES	ES	spolek/clo
daň z minerálních olejů	spolek	spolek	spolek (clo)
odvody ze spoluodpovědnosti mléko - clo	spolek/ES	ES	spolek (clo)
odvody ze spoluodpovědnosti obilí - clo	spolek/ES	ES	spolek (clo)
daň z dostihů, sportovních sázek a loterií	spolek	země	země
daň ze soli	spolek	spolek	spolek (clo)
daň z povolení výčepu	země	zemské okresy a mimookresní města	obce
daň ze šumivých vín	spolek	země	země
daň z tabáku	spolek	spolek	spolek/clo
daň z čaje	spolek	spolek	spolek
daň z obratu	spolek	spolek/země	země ^a
daň ze zábavy (vč. kin, automatů apod.)	země	obce	obce
daň ze jmění	spolek	země	země
daň z pojištění	spolek	spolek	země ^a
daň směnářenská	spolek	spolek	země ^a
cla - ostatní	spolek	ES	spolek (clo)
odvod z výroby cukru	spolek/ES	ES	spolek (clo)
daň z cukru	spolek	spolek	spolek (clo)
daň silniční	spolek	spolek	zeme
daň z druhého bydliště	země	obec	obec

^a příkazem spolku

^b Podle platných zemských zákonů budou obce a obecní svazy účastny na vzniku daně z nabytí pozemku v různé výši.

Výnos daní a jeho rozdělování do různých rozpočtů

Z předchozího přehledu daní vyplývá, že jejich výnosová kompetence je čtvero druhu: spolková, zemská, obecní a společná (tj. případ, kdy výnos daně se dělí mezi více účastníků). Řešení této kompetence vyplývá z finanční reformy z roku 1969.

Výnos jednotlivých typů daní se liší. Nejnižší je z daní obcí a nejvyšší ze společných daní. Přehled celkových výnosů těchto 4 typů daní je uveden v *tabulce č. 1*.

Tabulka č. 1 Výnos daní různé kompetence

mil. DEM

	1983		1987		1989
	absolutně	v %	absolutně	v %	absolutně
výnos daní:					
- spolkových	52 100,5	13,2	57 268,9	12,2	61 038,0
- zemských	18 770,0	4,7	22 234,7	4,7	-
- obecní	34 659,5	8,7	40 308,5	8,6	-
- společných ^a	291 400,0	73,4	348 847,8	74,5	-
celkový výnos daní	396 930,0	100,0	468 659,9	100,0	-

^a Způsob rozdělení společných daní do jednotlivých rozpočtů vyplývá z tabulky č. 2, kde podíl na společných daních představuje rozdíl mezi jejich příjmem z daní a výnosem daní dané kompetence.

Její údaje doplňuje *tabulka č. 2*, která ukazuje, že rozhodující vliv na velikost příjmu daní plynoucích do jednotlivých druhů rozpočtů závisí především na způsobu dělení společných daní, z něhož profitují především rozpočty spolku a zemí. Pro nás je překvapující zvláště skutečnost, že největší část celkového výnosu daní je směřována do spolkového rozpočtu, který má proto ve financování spolkové ekonomiky dominantní úlohu.

Tabulka obsahuje údaje za období let 1983 a 1987 a umožňuje tím zjistit, že objemy příjemců z daňového výnosu do všech tří typů rozpočtů rostly vcelku rovnoměrně, takže jejich potřeby se výrazněji neměnily.

V další *tabulce č. 3* je zachycen způsob dělení výnosu daní mezi jednotlivé země spolku, do jejichž počtu - 11- jsou zahrnuta i některá větší města. Celkový příjem z daní činil v roce 1983⁶ v všech zemí něco přes 137 mld. DEM a největší část z něj plynula z podílu zemí na výnosu společných daní.

Výnos z jednotlivých druhů daní v roce 1987 je uveden v *tabulce č. 4*. U společných daní je nejvyšší u daně ze mzdy a u obou druhů obrátové daně. U spolkových daní přes polovinu celkového výnosu plyne z tzv. daně z minerálních olejů (postihuje spotřebu pohonných látek paliv a mazadel) a z daně z tabáku, které spolu představují dva nejvýnosnější typy spotřebních daní.

U zemských daní nejvyššího výnosu dosahují daň z motorových vozidel a daň ze jmění (majetku). U obecních daní pak výnosově zcela dominuje živnostenská daň⁷ a větší výnos má ještě daň z pozemků. Výnos z těchto dvou daní má rozhodující význam pro vývoj příjmů do obecních rozpočtů a na rozdíl od rozpočtů spolku a zemí je výnos z obecních daní vyšší než podíl na výnosu společných daní.

⁶ Pro pozdější léta se nepodařilo sehnat spolehlivé údaje.

⁷ s přírůžkou pro spolek země

Tabulka č. 2 Příjem z daní v různých rozpočtech

v mil. DEM

	1983		1987		1989
	absolutně	v %	absolutně	v %	absolutně
spolek	191 871,5	48,3	217 063,0	46,3	241 400,0
země	137 663,0	34,7	168 263,3	35,9	-
obce	53 595,5	13,5	65 010,9	13,9	-
celkem	383 130,0		450 337,2		-
odvod ES	13 800,0	3,5	12 811,4	2,7	-
cla			5 511,3	1,2	-
celkem	396 930,0	100,0	468 659,9	100,0	

Tabulka č. 3 Rozdělení výnosu daní mezi jednotlivé země v roce 1983

v mil. DEM

země	příděl z výnosu zemských daní	celkový výnos daní
Schleswig-Holstein	657	5 174
Niedersachsen	1 799	13 948
Nordrhein-Westfalen	4 871	36 561
Hessen	1 874	12 513
Rheinland-Pfalz	908	7 390
Baden-Württemberg	2 983	21 629
Bayern	3 763	23 603
Saarland	261	2 003
Hamburg	816	7 647
Bremen	217	2 427
Berlin (West)	634	4 768
celkem	18 770	137 663

Tabulka č. 4 Pokladní příjmy z jednotlivých druhů daní společných, spolkových, zemských a obecních v roce 1987

v mil. DEM

<i>společné daně</i>	
1. daň ze mzdy	164 176,3
2. vyměřené daně z příjmů	30 695,0
3. nevyměřené daně z výnosu	7 879,7
4. daň společností (spolků)	27 302,1
5. daň z obratu (daň z nadhodnoty)	67 383,5
6. dovozní daň z obratu	51 411,1
<i>spolkové daně</i>	
7. doplňkové odvody	4,6
8. daň z oběhu zboží po silnici	-
9. cla	5 548,6

10. daň z tabáku	14 507,2
11. daň z kávy	1 693,2
12. daň z cukru	139,3
13. odvody z pálení lihovin	4 072,2
14. daň z minerálních olejů	26 136,1
15. daň z kapitálu	1 096,9
16. daň z pojištění	2 725,5
17. daň směnářská	322,2
18. ostatní spolkové daně	1 023,2
<i>zemské daně</i>	
19. daň ze jmění	5 421,9
20. daň z motorových vozidel	8 365,1
21. daň z piva	1 259,6
22. daň z nabytí pozemku	2 727,0
23. daň ze sportovních a závodních sázek a loterií	1 850,2
24. ostatní zemské daně	2 610,9
<i>obecní daně</i>	
25. živnostenská daň	31 437,5
26. úhrn daní ze mzdy	-
27. daň z pozemku A ^a	447,8
28. daň z pozemku B ^b	7 459,6
29. daň z nabytí pozemku (podíl obcí)	333,2
30. ostatní obecní daně	630,5

^a pozemková daň A = pro zemědělské a lesnické podniky (sazba 6 promile z jednotkové hodnoty)

^b pozemková daň B = pro ostatní podniky (sazba 2,6 až 3,5 promile z jednotkové hodnoty)

Příjmy a výdaje spolkového rozpočtu

Výnosy z daní představují hlavní příjmové položky všech druhů rozpočtů. U spolkového rozpočtu se podílejí 80 % na celkových příjmech (včetně úvěrového krytí deficitu rozpočtu).

Jednotlivé příjmové položky jsou rozvedeny v *tabulce č. 5*, v níž je uveden i jejich procentní podíl na celkových příjmech. Údaje jsou uváděny za skutečnost roku 1989 a plán vlády na rok 1990, do kterého byly promítnuty záměry daňové reformy k 1.1.1990, v důsledku které se změnily sazby a daňové úlevy u daní z příjmů, a tím i jejich výnos.

Tabulka č. 5 Příjmy a výdaje spolkového rozpočtu

A. PŘÍJMY ^a	rozpočet 1989 [mil. DEM]	plán vlády 1990	
		[mil. DEM]	v % příjmů
1. podíl státu na obecních daních a na přírázce k živnostenské dani			

1.1 daň z příjmů a korporací z toho: daň ze mzdy a s tím spo- jená daň z příjmu	113 030 91 630	108 350 87 550	36,0 29,1
1.2 daň z obrátu	69 760	73 290	24,3
1.3 přírůžka k živnostenské dani	2 530	2 660	0,9
1.4 zákonné změny v souvislosti s daňovou reformou	-	33	0,0
celkem	185 320	184 267	61,1
2. státní daně (spolkové)			
2.1 spotřební daně z toho: daň z minerálních olejů daň z tabáku daň z pálení lihovin (poplatek) daň z kávy	55 515 33 500 15 000 4 000 1 775	56 764 34 500 15 200 4 000 1 795	18,8 11,4 5,0 1,3 0,6
2.2 daň z oběhu kapitálu z toho: daň ze společnosti burzovní (obratová) daň	400 640	400 660	0,1 0,2
2.3 pojišťovací daň	4 200	4 500	1,5
2.4 ostatní daně	283	258	0,1
celkem	61 038	62 582	20,8
příjmy z daní celkem	241 400	242 067	80,3
3. ostatní příjmy			
3.1 příjmy z hospodářské činnosti	11 212	13 388	4,4
3.2 příjmy z nájemného (z úroků)	1 149	1 107	0,4
3.3 návratné půjčky vč. zcizení spoluúčasti	2 918	3 143	1,0
3.4 správní příjmy (z poplatků)	3 482	4 431	1,5
3.5 náhrada správních tůkladů	1 057	1 124	0,4
3.6 ostatní příjmy (bez mincovních příjmů a úvěrů)	1 467	1 520	0,5
celkem	21 285	24 713	8,2
PŘÍJMY CELKEM - BEZ ÚVĚRU ^b	262 685	266 780	88,5
B. VÝDAJE	rozpočet 1989	plán vlády 1990	
	[mil. DEM]	[mil. DEM]	v % výdajů
1. sociální zabezpečení, soci- ální výdaje na následky války, odškodnění, podpora tvorby majetku	98 971	103 237	34,3
1.1 sociální pojištění vč. pojištění (v nezaměst- nanosti)	51 214	54 029	17,9
1.2 přídatky na děti	13 760	14 140	4,7
1.3 zaopatření obětí války, výdaje na odškodnění	12 865	12 792	4,2

1.4 pomoc v nezaměstnanosti	8 425	8 205	2,7
1.5 výchovné, podpora v mateřství	4 144	4 650	1,5
1.6 tvorba jmění	980	590	0,2
1.7 nájemné	2 112	2 157	0,7
1.8 zemědělská sociální politika	5 143	5 411	1,8
2. obrana	55 236	56 486	18,7
3. školství, věda, výzkum, kultura z toho:	13 931	14 486	4,8
3.1 výzkum bez vysokých škol	10 139	9 723	3,2
3.2 podpora školství	2 355	2 519	0,5
3.3 výdaje na obce "údržba a výstavba vysokých škol"	1 000	1 100	0,4
4. doprava (vč. státních drah) z toho:	26 772	27 517	0,1
4.1 Německá státní dráha	13 232	13 187	4,4
4.2 silnice	7 488	7 793	2,6
4.3 vodní cesty, přístavy, lodní a letecká doprava	2 585	2 568	0,9
4.4 veřejná místní osobní doprava	1 696	1 818	0,6
4.5 příspěvky na NDR	588	928	0,3
5. podpora hospodářství (vč. zemědělství) z toho:	16 267	15 032	5,0
5.1 použití záruk	3 450	2 900	1,0
5.2 hornictví a zpracovatelská odvětví	5 017	4 469	1,5
5.3 společenské výdaje "Zlepšení regionálních hospodářských struktur" "Zlepšení zemědělských struktur a ochrany pobřeží"	520	480	0,2
5.4 strukturální výpomoci pro země	1 725	1 775	0,6
5.5 zlevnění zemního plynu	2 450	2 450	0,8
	675	660	0,2
6. všeobecné finanční hospodářství z toho:	54 814	58 241	19,3
6.1 zaopatření (včetně G 131)	10 293	10 622	3,5
6.2 úroky aj.	33 201	34 286	11,4
6.3 příspěvek k rozpočtu města Berlína	12 449	12 720	4,2
6.4 globální drobné výdaje	1 872	190	0,1
7. ostatní výdaje z toho:	25 323	26 351	8,7
7.1 politické vedení a centrální správa	8 773	9 281	3,1
7.2 hospodářská spolupráce	7 042	7 161	2,4
7.3 zahraniční záležitosti (bez hospodářské spolupráce)	2 515	2 530	0,8
7.4 bydlení, úklid a komunální služby	2 924	3 017	1,0
VÝDAJE CELKEM	291 314	301 350	100,0

C. PŘEHLED FINANCOVÁNÍ			
čistý úvěrový příjem	27 829	33 670	11,2
poplatky z depozit	-	-	-
mincovní příjmy	800	900	0,3
celkové krytí deficitu rozpočtu	28 629	34 570	11,5

^a Menší rozdíl v součtech jsou dány odpočty prostředků ES.

^b Viz část C.

Vláda touto daňovou reformou sledovala záměry:

- povzbudit podnikatelskou a pracovní aktivitu obyvatelstva zmírněním břemene hlavních přímých daní,
- zvýšit sociálně orientované srážky u příjmových daní v důsledku růstu společenského bohatství a paralyzovat vliv asi 2,5%ní míry inflace.

Celkový výnos daní z příjmu se tím v plánu rozpočtu na rok 1990 oproti rozpočtu 1989 snížil asi o 4 mld. DEM, ale vcelku a přibližně stejnou částkou stoupl výnos daně z obrátu, a to v důsledku růstu daňového základu pro výpočet daně.

Výdajová stránka rozpočtu je v tabulce uváděna jen kvůli úplnosti a ke zjištění deficitu rozpočtu, který je kryt úvěrovými prostředky.

Z posledních údajů v polovině roku 1990 vyplývá, že vláda SRN zatím neuvažuje o růstu daňového zatížení obyvatelstva v důsledku vzestupu výdajů rozpočtu vyvolaného opatřeními spjatými s měnovou unií obou německých států.

SUMMARY

The Tax System in West Germany, Its Yields and Modalities of Distribution to Various Budgets

Taxes in market economies represent the main source of income of the state and local budgets. An important inspiring example for our economy is the tax system of the Federal Republic of Germany, not only from the point of view of its elaboration and efficient functioning but also from the point of view of the way of distributing the tax revenues on the level of Federation, lands and municipalities. The paper presents a survey of individual taxes and legislative, revenue and management competencies. Special attention is paid to:

- tax harmonization in the EC framework,
- revenues of basic kinds of taxes and the way of their distribution to the budgets of the Federation, lands and municipalities.

The concluding part of the article brings the basic data on incomes and expenditures of the federal budget for the years 1989 (real) and 1990 (plan).